

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre
4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám
Wolf Dezső könyvnyomdája.

Karácsony ünnepén.

A föld lakóinak lelkitekintete a kis Betlehem felé van ma irányítva.
Afelé a kis Betlehem felé, a hol csaknem kétezer év előtt született az örök Ige, a világ világossága.
Kis siró gyermek alakjában jelent meg, rozszant istállóban, jászolban, rongyos pólában, barmok között.
És még is! A nagy, a hatalmas római birodalom megrendült, hatalmasai remegtek a siró kis gyermektől, mert tudták isteni küldetésének célját, tudták, hogy zsarnoki hatalmukat megsemmisíti az Ige, s elenyészteti a világ világossága.

Négy ezer év vágya, reménye teljesedett be.

A három bölcs Királyt vezető csillag fénye nemcsak fényt terjesztett, hanem mint isteni szikra gyújtott, felgyújtotta a rabigában szenvedő népek és nemzetek lelkében a hit világát, amelynek erejével felismerték az ég küldöttjét a Messiást.

A Messiás isteni küldetésének fenséges piadestáljáról hova tovább elterjedt a világ minden népei és nemzetei között az égből alá hozott tan, a mely a békét, a szeretetet és az isteni igazságokat, a tudományt hirdette.

Megváltozott a Világrend.

A hatalmi zsarnokság romjai fölött a béke olajága zöldül ki, a szivekben felburjánzott rosszakaratu érzelmek helyét a szeretet váltotta fel és a tudatlanság sötét fölegén keresztül a kultura fénye derengtet keresztül.

Béke, szeretet s kultura! Mik lehetnének ezek mások, mint égből hozott isteni adományok?

Mi lenne a világból, ha a béke áldásait nélkülöznie kellene? Mi lenne a népek, a nemzetekből, ha szívükből a szeretet boldogító melege kiveszne? s mily szánandó volna az az emberi társadalom, amely a kulturát nem ismeri.

Ezekre még rá gondolni sem volna jó, ha nem tudnák azt, hogy az a Betlehemben született örök Ige, a világ világossága, a Messiás erős kézzel oltotta ezeket a szivekbe s kétezer év viharjai sem bírták azt megingatni.

Mind addig, míg a nemzetek hittel, reménnyel, szeretettel várják a Messiás eljövételének nagy emlékünnepeit, addig boldog lesz Karácsonyunk.

Adja Isten!

y. n.

Kunszentmárton alapítása.

Verses elbeszélés tíz énekben.

Hiteles feljegyzés nyomán írta: Kiss Jenő.

33. S a mesterszállási pusztát illetőleg,
Nem igen szólhatok nektek kedvezőleg.
Nem igen nagy áldás lehet bizony ottan,
Amint azt egynehány embertől hallottam.
34. Beszéltek nekem e pusztáról gyakorta.
Hallottam, mikor több öreg ember mondta,
— Érdekel a beszéd, figyeltem szavára —
Hogy e pusztának már nincsen nagy határa.
35. A kapzsi szomszédok nem törődve mással,
Csipkedtek belőle mindig a szántással,
Ugy, hogy, amint mondták azon jó emberek,
Most már nem is egész, csak félpusztá-telek.
36. És ami megmaradt, az is oly közömbös,
Egyik helyen szikes, másik helyen gödrös,
Máshol meg szántani nem lehet mert lapos,
Higgyétek szavaim s beszédem alapos. . . !
37. Figyelve hallgatták a méhész beszédét,
Aki ily' hosszasan felelt, mire kérték,
Meglőszönték neki szives tanácsát,
Hogy őszintén beszélt, mindnyájan belátták.
38. Majd ott maradtak még a szép halom-tetőn,
Bár szomjasak voltak s meleg volt égetőn. . . !
A méhész pedig haza vette útját,
Leírva előttük mesterszállás-pusztát.

Negyedik közlemény.

39. Álmélkodva álltak, tinődve mindnyájan.
Szerte tekintettek a leirt határban,
Amíg ott felettük telt és mult az óra,
A méhész szavait vevén fontolóra.

40. Bámultak utána soká, szóltan, messze. . . !
Fürkésző szemükkel a jó méhész tésve.
Terhes gondolatuk, gyorsan, röpké szárnyon,
Szerte kalandozott a nagy rónaságon. . . !

IV.

1. Jóllehet a méhész igaz szívvel szólott,
Mégis egynehány azt elbűni vonódott,
Nem hitték szavának, maguk vágyták látni,
Kétkeltek abban, mit beszélt a bácsi.

2. Gyorsított léptekkel mentek a határon,
Szerették volna már látni mindenáron,
Milyen az a pusztá, mit a méhész nekik,
Nem mert ajánlani, jobb, ha megnézhetik.

3. Fáradtan, szomjasan nem sok idő múlva,
A Köröshöz értek areban kiptulva,
Ahol is mindnyájuk álmástól telt el,
Nézték a Körösre szegezt szemekkel.

4. Mert egynehány öreg ösödi halász ott,
A Körös vizében kezével halásztott,
Őket bámulták meg hosszan nézve s nagyon,
Hogy mi az? Tünődtek szóltan, halgatagon.

5. De nem volt sokáig néma az ő ajkuk,
A nagy kíváncsiság csak erőt vett rajtuk,
Azért Radits István társai nevében,
Ilyenképen szólt a halászhöz szónok:

6. Adj Isten jó napot! Mit csinálnak kentek,
Mint az a bizonyos bibliai szentek?
Mit keresnek itt a Körös bodros vizén?
Nem láttunk még ilyet megvalloim ezt biz' én.

7. Összereztek a halászok e szóra,
Ei sem gondolhatok nektek most kiszóra,
Azt hitték, hogy e hang az ősz Markus hangja,
Kinek esabításit máig mindig hallja.

8. Akaratlanul bár visszaneztek hátra,
Hogy ez a hang mégis nem Markusé. —Hátba!?
És mire csakugyan a parton szep sorba',
Hát lovas láttak meg nem sejtve, gondolva.

Amint rivetették szemüket a partra,
Megállt az eszük is csak egy pillanatra,
Es a válasz náluk nem sokaig késelt,
Üdvözöltek őket szives köszöntések.

10. Adj Isten nektek is! — szólt egy jámbor
[öreg,
Orult szavának a parton álló tömeg —
Mi bizony halásznok, ez a mestersegünk,
Ez az, amiből mi napról-napra élünk.

11. És a nyájas öreg halász beszédére,
Leszálltak a lőről mindnyájan végtére,
Lementek hozzájuk a meredek parton,
Azután Kiss Balázs tolytatá ily hangon:

12. Tele van-e hallal már itt ez a bárka?
Hallottuk, hogy halban bő a Körös arka!
Van-e hal eladó? Nincsen nálunk semmi,
Körös halásznok, nem sok van nálunk enni.

Egyről-másról.

Kunszentmárton, december 24.

Egy pár nap múlva beléptünk az 1912-ik esztendőbe. Ismét egy év pergett le, mely községünkre elég változatos, elég élénk volt; nagy dolgok kerültek szőnyegre, nagy dolgok valósultak meg.

Karácsony szent napján önkénytelenül visszagondolunk a lefolyt évről. Mit tettünk? Mit alkottunk? És amit tettünk, alkottunk, helyes-e? De emellett, azt kérde mindenki, mit hoz az új esztendő; örömben, búban lesz-e részünk? Babonások vagyunk mindnyáján, mindenki sóhajtván várja az újévet, mert az ő-vel nincs megelégedve, szomorúságot, bajt hozott: ellenben az újévben reménykedik mindenki, attól vár minden jót, jó termést, bő szüretet.

Az 1911. évben rohamosan fejlődött Kunszentmárton. A helyes községi politika, a helyes községi vezetés meghozta a maga gyümölcsét. Mert amit befektettünk, amit áldoztunk, — azt nem dobtuk ki hiába, nem dobtuk ki a sárba, — mert minden fillér, mit a közre adtunk, — ezerszeresen megfogja hozni kamatát. Pedig ez még a kezdet-kezdet. A község mindenre nagyon szegényesen adott, több üdvös dolgot — pénz hiányában — elvetett és mégis haladtunk és pedig szépen, úgy, hogy tanulhatnánk tőlünk más községek.

Haladni. Ez a jelszó most Kunszentmártonban. A vásárt áthelyeztük a vasút mellé, a körösladányi vasútra 60.000 koronát szavazott meg a képviselőtestület.

Ez, a haladás, fejlődés kezdete, de még mindig a kezdet. Sok víz fog még lefolyni a Körösön, míg azt mondhatjuk, hogy meg vagyunk mindennel elégedve, községünk modern, hol semmi kivetni való nincs.

Azonban türelem, ami késik, az nem mulik.

Az 1912. év, úgy hiszem, mozgalmas lesz. Ha a lavina megindul, az addig meg nem áll, míg végcélját el nem éri. Ilyen a község fejlődése is. Ha az megindul, hiába akadnak ellenmondók, — halad, halad mindaddig, míg a modern élethez hozzászokott lakosok minden szükségletét ki nem elégíti. Ez a természet törvénye. Minden — minden fejlődik, a kis fából terebélyes fa lesz, a gyermek emberré válik: miért maradjon akkor egy község, mely 12000 embert foglal

magában, egy állapotban, hiszen minden nap újat és jobbat hoz magával.

Ha az utóbbi években sokat fejlődünk, ez még nem elég, haladjunk tovább, ne álljunk meg a kezdetnél. Mert, ha fél munkát végeztünk, semmit sem tettünk.

Sok, nagyon sok megoldani való van az 1912. évben. Vegyük sorra.

Uj kórház.

Legszebb utcánkban van a községi kórház, melyet járvány idején használni nem lehet, mert az kicsiny, szűk — és a községre veszedelmes is. Ha beteget kell vinni a kórházba, a legszebb és legforgalmasabb utcán kell vinni, mi bizony a lakosokra kelemetlen. A kórház be van ékelve házak közé és onnan a ragályos betegséget könnyen meg lehet kapni. A kolera járvány idején láttuk be, hogy a kórházat ki kell vinni szabad térre, messze a községtől. A mostani járvány idején nagyon szerencsések voltunk, a főutcában levő kórházból a járvány nem terjedt tovább, de ezt az isteni gondviselés mellett a hatóság bölcs és szigorú intézkedésének köszönhetjük. Minden idegen csodálkozik azon, hogy a községi kórház a legforgalmasabb utcában van. Azonban erről nem igen tehetünk. Régen, nagyon régen építették oda a kórházat, akkor még szabad térre. Idővel azonban házak épültek mellette és ma már teljesen el van zárva.

Legelső feladatunk tehát: a modern igényeknek megfelelő, szép, tágas és szabad téren levő kórházat építeni.

Szükségünk van kórházra. A kolera járvány idején nagyon megvoltunk akadva, hogy az elhaltak hozzátartozóit és az esetleges betegeket hova helyezzzük el. A hatóság kénytelen volt a kórház melletti házak lakóit arra bírni, hogy megfelelő díj mellett házukat engedjék át a községnek, hova a gyanus egyéneket elhelyezik. Az ilyen mulatság pedig sok pénzbe kerül. Azért helyes a jövőre gondolni és egy 12000 lakosu községnek megfelelő kórházat építeni oly helyen, hol a betegek nyugalmát semmisen háborítja meg, mely messze esik a forgalomtól, a honnan a járványos betegség ellen a község kellően védekezhetik.

A fedezet is meg van az új kórházra. A telek mibe sem kerül, a mostani kórházat eladjuk és annak árához hozzáteszük néhai Molnár János 5000 korona adományát és a kórház felépül anélkül, hogy a községnek valamit kellene adni hozzá.

Alig hiszem, hogy akadjon egy ember

is, ki be ne látná az új kórház szükségességét és épen ezért a hatóság tartsa legfontosabb kötelességének, hogy a javaslatot minél előbb a képviselőtestület elé terjessze.

Hogy hol épüljön az új kórház? Ennek tanulmányozására egy bizottságot kell kiküldeni. A bizottság találni fog alkalmas területet, hová a kórház elhelyezhető lesz.

A községi takarékpénztár.

Ennek is a jövő évben kell megvalósulni. A növekvő kiadásokkal szemben, felezettről kell gondoskodni. A községi takarékpénztár van hivatva arra, hogy a község pénzügyi helyzetén segítsen. A kérdés már annyira megérett, hogy semmi kétségünk abban, hogy az előjáróság legközelebb benyújtja a takarékpénztár alapszabályait. A tisztviselőknél segíteni kell és ha ez nem létesül, a nagy pótdadó mellett, bizony nehezen fog keresztül menni a fizetésrendezés. De bizzunk az újévben, talán a községi takarékpénztár és fizetésrendezés is sikerülni fog.

Villamvilágítás.

Erről a kérdéstről sokat szeretnék írni, de terem nem engedi. Az bizonyos, hogy Kunszentmárton világítása botrányos. Ha este 5 óra tájban kimegyünk az utcára, neki megyünk fának, mindennek és mire haza érünk, orunk, arcunk vérzik, ruhánk merő sár, cipőnk pedig nem is érdemes beszélni, mert azt két ember sem tudja lezuhni.

Ezen az állapoton segíteni kell. Világításunk nincs. Mikor a naptár szerint a holdnak világítani kell, legyen eső, legyen felhős az ég, lámpáink nem gyulnak ki, mert a paragrafus szerint a holdnak kell világítani és a földi hatóság nem respektálja az időjárás szeszélyeit, — a lámpák mélabusan bámulnak be az éji sötétségbe.

Ezen segíteni kell. Ez is az 1912. évre esik. Akár a község állít fel villamgyárat, akár magánosok, de ennek meg kell lenni. Egy fejlődő községnek estenkint nem szabad sötétségben maradni, — mert a sötétség a maradiság — ellenben a világosság — az előrehaladás.

Az alsó erdő.

Az alsó erdőre Kunszentmárton községnek nagy szüksége van. Ezt megvenni legelső feladata a községnek. Tehénjárásunk nincs, már pedig minden község gondoskodik arról, hogy a lakosok tehenei megfelelő legelőhöz jussanak. Az alsó erdőt könnyen megkaphatja a község, mert a birtokosok a

13. «Hát van ebbe» — szölt az öreg halász-bőven! El is adtuk sokat — kivált a nagybőjtben! Es ha ti is veszték, úgy nektek is adunk. Van most a hárkában bőven elég halunk.»

14. No jól van hát-felett Sóthy János rája, Vegyünk egynehányat, ha nem lenne drága? Ugy is nem tudom, hogy halat mikor ettem...? Felséges jóízét régen elfeledtem...!

15. «Hát nézzük meg öreg, hátha lenne benne, Olyan pár hal, amely nekünk elég lenne, Azt szeretném, hogyha nemcsak egyet vennénk, Ugy abból legalább jóízűen ennénk!»

16. Felmutatott aztán egynehány jó nagyot, Melynek nagyságához illő árt is szabott. Fickándozott a hal a halász kezében, Ilyet vágytak enni mindannyian régen...!

17. Meg is vették aztán a halakat nyomba', Korgott mindnyájuknak éhes, üres gyomra. Megkérték a halászt, hogy főzze meg nekik, Mialatt magukat majd kipihenhetik.

18. És mig csiklandósan főtt az izes éték, A jó halászzal hosszasán beszéltek, Szomjas lovaikat megitatva szépen, Ott legettették a parton, kötőféken.

10. De mikor a jó hal paprikásként kész lett, Nem fokták ők tovább a lókötőféket, Otthagyták lovukat hisz' a jámbor állat, Nem hogy elszaladna, örül, ha zabálhat.

20. Leültek a parton a nagy bogrács mellé, És bár Józsa János egy kicsit restellé, Mégis csak odament ahhoz, aki főzte A jó halpaprikást s kenyeret kért tőle.

21. «Öreg halász bátya! ugy-e nem neheztel, Hogy ily' sok baja van velünk, emberekkel? De most még valamit kérnék ismét nekünk, Enélkül higye el, sehogy sem ehetünk.»

22. «Kenyeret kérnék még. — A minék még [Csorbán Elfogyott, magunkkal eleget nem hozván. Üres a tarisznyánk, nincs benne több falat! Kenyér nélkül pedig nem jó enni halat.»

23. «Azért legyen szives s adjon egy szeletet, Jómagam s társaim nagyon megéhezett...! Majd ha innen aztán más vidékre térünk, Ott is lesz jó ember, ott is majd csak kérünk.»

24. Adott a jó öreg szivesen, mert látta, Hogy nincsen semmijük, őket megsajnálta. Örömmel ment vissza és nem volt sok hijja Elfeledni azt, hogy velük enni hívja.»

25. Hallgatagon ettek, mint a magyar szokott, Mellettük csupán csak a zöldfü harsogott, Mohón harapdosták azt az éhes lovak, Csak úgy ropogtatták a nagy s éles fogak.

26. Kiürült a bogrács, tiszta lett feneke, Mindnyáján jólaktak, ahogy csak lehete. Megköszönték szépen az öreg halásznak, Aki elballagott oda hol halásznak.

27. Ők pedig lementek a vízhez a parton, — Ámbár ezt mondani feleslegnek tartom — A Körös vizével oltották el szomjuk. «Hej! de kár... — szölt egy hang, — hogy [vizzel locsoljuk.»

28. Azután a pusztán széjjel néztek szépen, Körüljártak az ott elterülő réten. És habár azalatt egyikük sem beszélt, Mégis eltalálták a közös véleményét.

29. Belátták mindnyáján, hogy e pusztá nekik, Még akkor sem lesz jó, ha azt megművelik. Igaz, hogy ott folyik a Körös a szélén, De ez nem változtat eszük véleményén.

30. Felnyergeltek tehát és a Körös mellett, Olyan gyorsan mentek, ahogy tőlük tellett, Nem volt már a ló sem elfáradva s bágyadt, Maguk sem kívántak pihenésül ágyat.

31. Azzal a szándékkal indultak, hogy: «Még ma Szolnokra bemegyünk» — nem volt ez ut tréfa! És hogy elérjenek csakugyan odáig, Sarkantyuba kapták futós paripáik.

32. Amint eltervezték, beértek estére, Ahol is — Szolnokon — éppen szerencsére, Radits István uram, mikor nem is várta, Egy jó ismerőse neki így kiálta:

33. «Hova méz cimborá! ? Merre sietsz, tartasz? Régi pajtásodhoz még be sem pillantasz! De rég nem láttalak! Im az ebadtája! Mióta nem láttam ősz bajsza, szakállá! »

legnagyobb örömmel fogják eladni legelőjüket, hogy azáltal a község lakossain segítsenek.

A járdák.

A járdák kiépítése is a jövő év feladata. Amilyen rossz a világításunk, épen olyan rosszak a járdáink is. Egy községnek arra kell törekedni, hogy jó utai és jó világítása legyen. Kunszentmárton az utóbbi időben alig áldozott valamit járdára, holott azt olvassuk az újságban, hogy több tiszazugi község elhatározta összes utcáinak kikövezését.

Kunszentmártonnak nem szabad e téren hátrul maradni és a jövő évben keresztül kell vinnie az utcák kikövezését.

Ezekben kívántam röviden vázolni, hogy az 1912-ik évben mi legyen a község képviselőtestületének legelső kötelessége és én hiszem is, hogy mindazok, miket fentebb leírtam, az új esztendőben meg fognak valósulni.

Megszűnt a kolera.

A szigorú intézkedéseknek meglelt a hatása: a kolera terjedését megakadályozták. Az elmúlt vasárnap még mindenki arra gondolt, hogy az ázsiai rém aratni fog, megtizedeli a község lakosságát. Folyó hó 16-án meghalt Kóza Julianna és két egyén kolerában megbetegedett. Nyomasztó érzés szállt meg minden embert, alig lehetett az utcán embert látni, mindenki otthon tartózkodott. Nem hitte senki, hogy a kolera 6 halottal megelégszik, hiven az időjárás is kedvezett a terjedésének.

Kóza Julianna halála után a hatóság még nagyobb szigorúsággal látott hozzá, hogy a vész terjedelmét megakadályozza. A községi kórház melletti ház lakóit kilakoltatta, azt megfigyelő helylyé átalakította. Az orvosok a legnagyobb buzgalommal látogatták a betegeket, de különösen a kórházat, hol 23 egyén volt elhelyezve megfigyelés végett, kik közül legtöbb volt az elhaltak hozzátartozói. A Cibakházáról és Martfűről érkező embereket 5 napi vesztégzár alá helyezték.

Kunszentmárton, a szó legszorosabb értelmében, le volt zárva. Innen kimenni csak hatósági bizonyítvánnyal lehetett, de egyúttal táviratilag értesítették azt a várost, vagy községet, hová az utas ment. Emiatt az utazók száma alig ment 3—4-re, mert a hová érkeztek, szintén 5 napi vesztégzár alá vették.

Az elmúlt héten az élet csak pangott Kunszentmártonban. A járásbírósnál tárgyalás nem volt, a községkórháznál minden hivatal szünetelt, a kir. törvényszék is beállította azon tárgyalásait, melyen kunszentmártoni emberek szerepeltek. A kereskedések üresek voltak és elmaradtak népes hetipiaccaink is, mi rengeteg kárt okozott a polgároknak.

Az elmúlt vasárnap maguk az orvosok is azt hitték, hogy a két gyanus egyén elfog pusztulni kolerában. Hétfőn azonban örömmel újsággolták, hogy a két beteg jobban van és újabb megbetegedés nincs.

Folyó hó 16-án este megérkezett dr. Fialka Gusztáv a «Gondviselés Egyesület» igazgató-főorvosa Margit és Ilona ápolónőekkel, kik a járvány-kórház gondozását azonnal átvették. Az ápolónők legelső gondja az volt, hogy mind a 23 egyént, kik a járványkórházban voltak, megfürdőtették és tiszta ruhába öltöztették. Hogy mit tett az a két nővér, arról hasábot lehetne írni. Hogy a kolera nem terjedt, — dr. Gänger szavai szerinti, — az óvintézkedések mellett, — Margit és Ilona nővér áldott kezeinek köszönhető, kik emberfeletti munkát végeztek.

Folyó hó 19-én már nyugodtak voltunk. Két nap elmúlt és újabb megbetegedés nincs. Csak még három nap teljen így el, — sohajtottak az orvosok, — jelenthetjük, hogy a kolera megszűnt, Kunszentmárton vesztmentes.

Eltelt a harmadik, negyedik, sőt a hatodik nap is, kolera megbetegedés nem fordult elő, a kórházban levők kivétel nélkül a legjobban érzik magukat és amikor e sorok napvilágot látnak, Kunszentmárton a zár alól fel van oldva.

Lehetünk, hogy Kunszentmárton nagyon szerencsés volt, hogy a kolera hatnál több áldozatot nem követelt, de hogy az így történt, azt a hatóság böics és szigorú intézkedéseinek köszönhetjük, melynek tagjai igazán emberfeletti munkát végeztek és éjjel-nappal talpon voltak.

Kiről is emlékeznünk meg elsősorban, mint dr. Nagy Ottó járási főszolgabírónról, ki vasszigorral vitte keresztül rendelkezéseit és felépésének köszönhető, hogy a kolera megszűnt Kunszentmártonban. Háláját irányában a törvényhatóság a december 20-án tartott közgyűlésében róta le, amennyiben önfeláldozó buzgóságáért elismerését fejezte ki neki. Mi a legnagyobb hálával tartozunk dr. Nagy Ottónak, ki a vész alatt állandóan Kunszentmártonban tartózkodott és személyesen győződött meg arról, hogy rendeleteit, parancsait teljesítik-e. Házról-házra járt, vizsgálva a tisztaságot és szép és jóakaró szavakkal igyekezett rábírní a polgárokat, hogy udvarukat üsztítsák, mésszel locsolják, de a hol a szép szó nem használt, ott kéréshetetlenül büntetett.

Az előjáróság méltó munkatársa volt főszolgabírójának. Fazekas Andras főjegyző kora reggeltől késő estig a legnagyobb lelkiismeretességgel fáradozott azon, hogy a főszolgabíró rendeletei végrehajtsanak és Gergulics Pál főbíróval, Gácsi L. István II. bíróval, Papp Antal és Karsai Márton tanácsosokkal emberfeletti munkát végezt. Az elmúlt héten nem volt megállásuk, hol ide, hol oda küldték őket és mindenütt a legnagyobb szigorúsággal hajtották végre a parancsokat. Nem egyszer a vész színhelyére kellett menniök és ök, szó nélkül, mint a jó katonák, desinfiálták a házakat és iparkodtak a kolera terjedésének gátat vetni. A vármegye december 20-án tartott közgyűlésében a legnagyobb elismerését fejezte ki az előjáróságának önfeláldozó munkásságukért.

Mit szóljunk az orvosokról? Akárhogy kidicsérjük őket, az kevés azért a munkáért, mit ök végeztek. Csak vész idején tudjuk, hogy mi az orvos. Igazán az emberiség jóltevői. A legnagyobb türelemmel mennek a beteghez, nem gondolva arra, hogy megkapják azt a rémes betegséget — iparkodnak mindenkien segíteni. Reggeltől másnap reggelig munkában vannak, fáradságot nem ismernek. Es nem lehet hallani, hogy panaszkodnának. Az elmúlt héten orvosaink talán még csak nem is aludtak, egyik betegtől a másikhoz mentek és az óvintézkedéseket megtették.

Dr. Gänger Mór járási orvos az egész héten itt volt Kunszentmártonban és fáradságot nem ismerve, egész nap kocsin ült, látogatta a betegeket és a kórházi felügyeletet is ő látta el. Fiatalos hévvel intézkedett és rendelkezett. Egész nap talpon volt, ha szükség volt rá, azonnal ott termett a vész színhelyén. Legnagyobb elismerésünket fejezzük ki dr. Gängernek odaadó és lelkiismeretes munkásságáért, ki orvosársáival egyetemben legmélyebb hálaunkra érdemes.

Dr. Talányi Ottó főorvos mindig talpon volt, ment a betegek látogatására. Egy hét óta se éjjele, se nappala, hol a kórházban, hol pedig az egyes házaknál végezte kötelességét. A legagilisabb orvosnak bizonyult a vész idején, ki szigorúságával a lakosokat a megfelelő intézkedésekre bírta.

Dr. Pótor Sándor községi orvosról is a legjobbat írhatjuk. A fiatal és ambiciózus orvos, mint mindig, első volt a vész színhelyén és a lefolyt hét alatt egyedül a köznek áldozta fel minden idejét, ment szünet nélkül, ahol baj volt.

Mind a három orvos megérdemelné, hogy munkásságukért kitüntetést kapjanak, mert elsősorban nekik köszönhető, hogy a kolera megszűnt Kunszentmártonban.

Margit és Ilona nővér szombaton a délutáni vonattal utaztak Budapestre, miután Kunszentmártonban nincs semmi dolguk. A vész tetőpontján jöttek hozzánk és áldásos működésük meghozta a kívánt eredményt: a kolera megszűnt. A legnagyobb hálával gondolunk mindig a két nővérrre, kik a legnagyobb buzgalommal teljesítették éjjel-nappal nehéz tisztüket.

Hirek.

Kunszentmárton, december 24.

Lapunk előfizetőinek, olvasóinak és munkatársainak boldog és meglegedett karácsonyi ünnepeket kívánunk.

— **Nincs már kolera.** Péntek este meghozta az örömet a kunszentmártoniaknak. A vármegye alispánja Kunszentmártont feloldotta a zár alól, minthogy 8 napon belül kolera megbetegedés nem fordult elő. Elment tehát a rém Kunszentmártonból és a napi élet újra a régi kerékvágásba terelődik. — Mint értesülünk, az alispán Cibakházát is feloldotta a zárlat alól, mivel újabb megbetegedés ott sem fordult elő.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelemügyi miniszter tekintettel a küszöbön álló karácsonyi ünnepekre, a mai napon a munkaszünetet délutáni 5 óráig felfüggesztette és így a mai napon az üzletek és boltok délután 5 óráig nyitva tarthatók. Ez az intézkedés azonban az irodai munkát teljesítő egyénekre nem vonatkozik.

— **A szolnoki főjegyzőség.** Folyik a harc a szolnoki főjegyzőségért. Jelölt van elég. A választás december 30-án lesz, melynek eredménye nagyon kétséges. Három komoly jelölt van. Zrumetzky Viktor, Gombkötő Győző és Nagy Zoltán kunszentmártoni jegyző. A három közül lesz Szolnok város főjegyzője. A Pesti Hirlap a szolnoki főjegyző választásról a következőket írja: „A Gruber József nyugdíjazása folytán megüresedett szolnoki városi főjegyzői állás nem 22-én lesz betöltve, amint a napokban irtuk, hanem 30-án. A tudósításokban említett Zrumetzky Viktoron és Gombkötő Győzőn kívül még alapos kilátásai vannak a sikerre Nagy Zoltán kunszentmártoni községi jegyzőnek is, aki csak akkor adta be pályázati kérvényét, amikor meggyőződött, hogy ellene sem a hivatalos köröknek, sem a pártoknak kifogása nincs s pályázatát szívesen fogadják. Nagy Zoltánnak már az apja is jegyző volt, huszonegy évet meghaladó gyakorlata van a közigazgatási pályán, tizenhét éve okleveles jegyző, a jegyzői vizsgát kiténtetással tette le, államszámvitel-tani államvizsgája is van, a szépirodalom és a hirlapírás terén szintén járatos. Ezek alapján igen tekintélyes pártja van“.

— **A község köszönete.** A községi előjáróság Szilvay Margitka és Orthner Ilona ápoló nővérekhez a következő szíves sorokat intézte: „Ama kiváló, nemes és önfeláldozó ténykedésükért, melyet községünkben a kolera járvány alkalmával szegényeink irányában tanúsítottak, fogadják községünk nevében az előjáróság hálás köszönetét. Midőn ügybuzgóságukért úgy Önöknek, mint a Gondviselés Egyesületüknek a legőszintébb elismerésünket nyilvánítjuk, kívánjuk, hogy az Isten áldása kísérje és oltalmazza lépteiket és az emberiség javára virágoztassa fel egyesületüket. Az Isten áldja, az Isten éltesse. Kunszentmárton, 1911 december 22. Fazekas s. k., főjegyző, Gergulics s. k., főbíró.“

— **Műkedvelő előadás.** Miként már jeleztük is, a kunszentmártoni iparos ifjak önképző egyesülete folyó hó 26-án, karácsony másodnapján műkedvelő előadással kapcsolatos táncmulatságot tervezett, azonban e mulatság megtartását a kolera miatt el kellett halasztani és így csak újév napján fogják megtartani.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagy-kunszolgok vármegye törvényhatósági bizottsága december 20-án közgyűlést tartott. Dél-élt tiz órakor nyitotta meg azt dr. Horthy Szabolcs főispán. Az alispán jelentését kiegészítette azzal, hogy Cibakházán két kolera-megbetegedés és abból haláleset, Kunszentmártonban dec. 10—16. között 8 betegedés és abból hat haláleset fordult elő. A két beteg gyógyul. 16-ika óta nem volt újabb megbetegedés. Javaslata önfeláldozó buzgóságukért elismerést szavaznak dr. Nagy Ottó főszolgabírónak és a kunszentmártoni előjárásnak, kiknek érdeme a járvány elfojtása.

— **A postán** a mai napon rendes szolgálát lesz, ép úgy, mint hétköznapiakon. Csomagot, pénzt, levelet egész napon lehet feladni.

— **Az árva gyermek szerencséseje.** A kis Berecz Lukács szülők nélkül maradt. Apja, anyja, nagyanyja kolerában meghalt. Három testvérrel árván maradt. Margit nővér nagyon megsajnálta a három éves kis árvát és kérte az előjárásomat, hogy a kis Lukácsot jó helyre helyezhesse. Az a terve, hogy egy jómódu hevesmegyei családdal örökbe fogadtatja, kiknek gyermekük nincs. A kis Berecz Lukács tehát Margit nővér jószívűségéből hamarosan apát, anyát fog kapni, kik talán elfogják vele feledtetni, hogy hozzátartozói mily hirtelen haltak el.

Akinek hashajtóra van szüksége, ne kísérletezzen mindenféle mesterséges szerrel, melyeknek többnyire kellemetlen, sőt ártalmas utóhatásuk van, hanem használja a világ összes orvosai által rendelt természetes **Ferenc József-keserűvizet**, mert még Amerika egyik legismertebb orvosi szaklapja is, a Canadian Journal of Medicine, konstatálja, hogy a valódi Ferenc József-keserűviz használata «kiméletes hatása miatt az utóbbi években különösen előtérbe nyomult.» Kérjük a fűszerüzletekben és gyógytárakban kifejezetten valódi «Ferenc József»-vizet. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten van.

— **A mozi.** A Körös Szállóban levő moziban karácsony első és második napján érdekes műsorral előadásokat tartanak, mire a közönség figyelmét felhívjuk.

— **Nemeslelkű gyermekbarátok figyelmébe** ajánlja az Országos Állatvédő-Egyesület 1912. évi Gyermeknapját, mely gazdag tartalma, díszes kiállítása és hihetetlen csekély — 10 filléres ára mellett páratlan ünnepi ajándékot képez. A címlapon, pompás színes kivitelben, alföldi tájkép látható, melyet gyermekek és háziállatok élénkítenek. A 64 lapra terjedő és 46 ábrával tarkított szöveget jelesebb íróink közül Benedek Elek, Gaál Mózes, Szabolcs Mihály, Szöllőssy Oszkár, Tordai Grail Erzi, Zempléni Árpád gazdagították közleményeikkel. A naptárak az Országos Állatvédő-Egyesületnél (Budapest, IX. Ernő-utca 11—13.) rendelhetők meg legcélszerűbben postautalványon, mire ezek portómentesen küldetnek a megrendelő címére. A ki gyermekét a szeretet jegyében kívánja nevelni, az adjon kezébe egy Gyermeknapját, de adjon neki többet is, hogy vagy tíz szegényebb sorsú gyermek-társának ajándékozhasssa és így ő is szeretetet arathasson. Tíz naptár ára egy korona. A kinek pedig tíz koronára telik, az rendeljen 100 Gyermeknapját, és azt juttassa a szomszéd iskola 100 gyermeke kezébe. Száz gyermeknek és száz szülőnek okoz örömet az adományozó, száz gyermekben ébreszti a jónak csiráját, száz szülőben a hála érzést.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Ficsor Istvánné megvette Ficsor Jánosné beltelkét 120 koronáért, Szírom József megvette Fehér Mátyás földjét 3200 koronáért. Badár Eszter

megvette A. Kovács János házrészét 300 koronáért, Sári János megvette Ecsédi Gergely és társai házrészét 20 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban december 10-től 24-ig születtek: Kovács Mária, Kardos István Miklós, Benke Ilona, Harangozó Ágnes, Ambruzs János, Rózenberszki János, Majzik Valéria Etelka, Szántó Ilona, Talmácsi Rozália, Gyömöri Mária, F. Molnár István, Lakatos Rozália. **Házasságkötés nem volt.** **Elhaltak:** Berecz Lukácsné Papp Katalin 30 éves, Berecz Lukács 39 éves, özv. Papp Istvánné Horváth Rozália 71 éves, Révész Julianna 3 éves, özv. Pásztor Istvánné Kuna Viktória 56 éves, Kiss Ferenc 71 éves, özv. Szikszai Demeterné Szepesi Erzsébet 71 éves, Szaszko András 71, özv. Molnár Ferencné Barat Magdolna 53, özv. Szepesiné K. Vincze Juliananna 75, Berta Irma Veronika 4 hónapos, Bartók Sándorné Nagy Rozália 52, Apatóczi János 73, Vigh József 59, Kuna Gergelyné Balla Erzsébet 73 éves korában.

Krasznahorka vára.

Rozsnyótól délkeletre, hegyek, fenyvesek, tölgy és bükk erdők közé szorított gyönyörű síkságon fekszik a Sajó által csaknem két részre osztva — Krasznahorka-Váralja.

Ez a csinos kis felvidéki városka — ha egyéb nevezetessége nem volna is — megérdemli, hogy megemlékezzem róla, mert tiszta magyar ajkú lakossága a felvidék tulnyomó tót nemzetisége között megtartotta nyelvét, szokását, jellegét, szóval: nyelvében és szívében magyar maradt.

Épen azért — mert őszinte magyarok között voltam — felvidéki utazásom alatt ezen barátságos kis városkában éreztem magam a legjobban. Itt nem láttam a fölvidék tótjainak alattomos alázatosságát.

Bejártam fonséges szép vidékét. Bejártam a község utcáit, beszélgetésbe ereszkedtem a lakosság apraja-nagyjával s meggyőződtem róla, hogy tisztesség tudásban kiállják a versenyt az Alföld bármely vidékének népével is.

Egyik anyóka, kit megszólítottam, válaszában után rögtön kérdezte tőlem:

— Magyar ember az ur?

Adott válaszomra, hogy magyar vagyok, észrevehetően kiderült arca (mert ott csak tótot és zsidót ismernek s engem bizonyosan ez utóbbinak vélt.)

Különösen mikor megmondtam neki, hogy utazásom egyik főcélja a vár megtekintése, bizonyos büszkeséggel mondotta: — Sokan jönnek az országból, sőt más országokból is ezért ide uram.

Isten áldjamra még volt egy szava, figyelmeztetett, nézzem meg a templomot, az is megérdemli.

Megfogadtam szavát s nem bántam meg. A kis városka végén a krasznahorkai várhegy lábánál áll a templom.

Első pillanatra meglepett.

A templomhoz fölvezető gondozott ut két oldalán magas törzsű rózsafák pompáznak. A templom körül pedig az izlésesen beosztott virágágyak ezer és ezer virágai terjesztik illatárjukat. Az istenházához legméltóbb körzet, tisztaság, rend, virág, egész kis paradicsom.

A toronyajtó alatti főbejáratot vasrácsajtó zárja el, amelyen át szabályos négyszög előcsarnok látható.

Ezen előcsarnokból magas kétszárnyas ajtó vezet a templom belsejébe. Beléptem. Egy oldal oltárnál, amelynek oltárképe az olvasó királynéjának képét ábrázolta, akkor kezdődött a mise.

Az orgona hangja, a hivek áhitatos éneke s buzgósága jól eső érzéssel töltötték el. A mise végén körültekintettem a templomban s minden, amit láttam, magas izlésről tanuskodott.

A főbejáratától egész a szentélyig a két sor pad között nehéz szőnyeg borítja, hogy a később érkezők lépteinek zaja ne zavarja az ájtatosságot.

Az oltárképek, valamint a templom oldalfalán elhelyezett képek valódi műremek. Maga a templom igen szép goth stíl. Mindenben tisztaság, rend, izlés és pompa.

A bőkezű berendezés után kérdezősködve, néhány szóval fölvilágosított az öreg plebános: „Andrássy Dénes gróf a patronus.”

Az uradalmi ügyészről előre megnyert belépőjeggyel zsebemben, neki indultam a templom közvetlen szomszédságában lévő magas szikla hegynek, melynek tetején áll a történelmi nevezetességű, Bekek vezér által építtetett Krasznahorkai vár.

A hegyoldalon fölállított kereszt előtt egy kis pihenőt tartva, félórai hegymászás után megérkeztem a várkapuhoz.

Itt nem kis meglepetésemre öt darab várágyu egykor g/ilkos tüzet okádó öble tátongott reám.

Körülnéztem őket s meggyőződtem, hogy ma már békés természetűek s egyedüli hivatásuk a régi dicsőség hirdetése.

A várban lakó őr, kinek a várat megtekintő idegenek kalauzolása is kötelessége, belépőjegyem elvéve, egészen teher kulcsköteget vett kezébe s illedelmes „tessék” szó után megindult előttem.

A várudvarról a lakosztályokba vezető lépcsőkön fölhaladva, kinyitotta az első ajtót, melyen át egy tágas szobába léptünk.

A bútorzat minden darabja, a nagy divány, a behuzott zsöllék, a szekrények, a kihúzó nagy kerekasztal, mind-mind századokról beszélnek.

A nagy asztalon tintatartó és tollak, mellette egy vastag bekötött könyv feküdt. Vezetőm felszólított, irjam a könyvbe nevemet.

Ezután megnyílt a második, harmadik, negyedik, tizedik, huszadik szoba s ezek mindegyikében erősbödött bennem az érzet, amelyet a legszentebb érzelem, a kegyelet érzete önt az ember lelkébe.

Az egykor II-ik Rákóczy Ferenc tulajdonát képező aranyozott nagy szekrény, a mely egyik teremnek egész oldalát foglalja el, a szalonok csaknem két századot megért; de még ma is épségben levő divánjai, fotelejai, a híres kuruc generális, Andrássy István hálószobájának egyszerű ágyfája, szalmazsákja, házivászon durva lepedője, csikos kanavász ágyhuzata, drága sárga seilyem paplana és azok a sok-sok faragott aranyozott szekrények mind-mind tanubizonyosságai a századok előtt élő arisztokrácia helyes izlésének, amely az egyszerűt a legdrágábbal — csak honi ipar legyen — oly harmonikusan össze tudta egyeztetni.

Ma is sajnálom, hogy a kincseket érő családi képtár nem elég figyelemmel tekintettem meg.

A képtár megtekintésénél nem követtem a sorrendet, hanem gyors áttekintéssel a legrokonszenvesebb alakot kerestem. Tekinttem egy férfit ábrázoló olajfestményen akadt meg. Vezetőmtől megtudtam, hogy Andrássy István arcképe. Nagyon sokáig gyönyörködtem e tiszta, nyílt, férfias arcban. Elém képzeltem élve azt, kit ábrázol, kinek nemes szívének még nemesebb érzelmé arcán, szemében tükrözik s lelki szememmel egy pillanatra látni véltem a rettenthetetlen kuruc generális.

Közel hozzá, — talán harmadik képvonta magára figyelmemet. Fekete haj, bajsus és körszakál. Az arcon szenvedélyek s gondok lenyomata, a szemekben vad tűz, ruházata fehér talár.

Vezetőm látva, hogy figyelmesen szemlélem a képet, megszólal. Andrássy Miklós, dervis generális.

Mintha jeges zuhanyt bocsájtottak volna reám, borzongás futott át testemen, nem tudom azért-e? hogy mint szerzetes oly szerzetelen, oly kegyetlen, oly Isten tagadó s labanc volt, azért-e? amit róla a történelmi tudok, vagy mind a kettőért.

Mentem tovább, szobáról-szobára.

Száz és száz értékes apróságot, poharakat, üvegeket, edényeket, hangszereket, különösen Rákóczi korabeli négy darab nagy értékű tárogatót, egy játék gyermekhajót teljes felszereléssel, Bebek kanalát, melylyel a puncsot osztotta, egy fából készült faliorát és sok-sok egyebet látva, végre a fegyverterembe értünk.

A nehéz várpuskák, kardok, sujmok, patkók, dobok és sok-sok egyéb között mohó kíváncsisággal kerestem két kis ágyut, a melynek egyikéből repült a golyó és zuzta össze hátulját annak a hintónak, amelyben ült a löcsei csatából felesége halálos ágyához haza siető kuruc generális.

A szoba egyik sarkában asztalra helyezve találtam fel e szomorú hírű két kis szörnyeteget.

Innen a sirboltba mentem. A tágas, világos, sziklába vésett sirbolt akkor még csak üres, három lakója volt.

Magas, lépcsőzetes emelvényen állanak az ércporsók, feffelül mindegyiknél a falra illesztve a koporsóban nyugvónak bronzba öntött domborművü arcképe.

A legkésőbb oda érkezett lakó gróf Magyarország volt miniszterelnöke.

A sirboltból a kápolnába nyitottunk.

Nem tudom, ez-e a rendes utirány, melyen én vezettem; de igen helyes. Megnézni, megcsodálni a százados ereklyéket, a gondolat szárnyán visszazánni abba a korba, amelyről itt minden legkisebb tárgy történelmi dolgokról beszél, elmerengni a látottak fölött s végre ahhoz érni, a ki alkotott, aki föntart mindent.

Sem én, sem rajtam kívül senki nem énekelte oly igaz benső áhitattal soha, mint e kápolna orgonája mellett énekeltem Lévay Mihály kitérő egyházi írónk remek énekét: „Szerettek Isten véghetetlen”.

E fohászszertű ének elmondása után léptem a kápolna sekrestyéjébe, ahol magas állványon üvegbura alatt nyitott koporsóban fekszik Serényi Zsófia, Andrassy István kuruc generális felesége, az Andrassy család özanyja.

Áhitattal egyesült bámulattal néztem a 200 év előtt meghalt nő tetemét. Az egész test egy darabban van s a rothadásnak semmi jele. Arcán, kezén s mezitelen lábain a pólusok tisztán kivehetők. Szemeinek nyílásain át a szemgolyók kéksége, a megszáradt ajkak közül pedig alabastrom fogsora látszik. Bal keze a mellén nyugszik, jobb karja pedig mintegy 25—30 centiméter magasságban ivalakban áll. A fegyverteremben lévő két kis ágyu és e csodálatos tetem között szoros összefüggés van.

A nagybeteg anya megtudja, hogy férjének testvére politikai okok miatt saját fiával akarja agyon lövetni férjét, haldokló ágyához kéréte a darvisgenerálist s e néhány szót intézte hozzá: „tudom szándékát, de ha élek, élve, ha már meghaltam, mint halott akadályozom meg, hogy fiam apagyilkos legyen.

Es ugy történt.

Abban az időben, mikor a várkapu előtti várköről a szomolnoki utra irányított kis ágyu mellett égő kanóccal állt az alig tíz éves fíu s mellette a darvisgenerális, az anya már halott volt.

— Látod azt a kocsit, mely a szomolnoki utról a vár felé fordul? Szólt a darvisgenerális.

— Látom.

A kis fíu irányít s mikor az égő kanóccal gyújtani akar, felkiált: „édes anyám, ne szorítsd a szívem”. A kanócot leejti, az ágyu egy pár gondolattal később sül, a golyó a hintó hátulját találja, de az apa sértetlen marad.

Ugyanazon pillanatban, mikor a kis fíu fölkiáltott, a halott édesanya keze fölpatant és ma, kétszáz év után, is ugy áll.

Letérdeltem a hitvesi hűség és lángoló édes anyai szeretet e csodája előtt.

Hiszem, lelkem sugálja, nem cselekedtem rosszul, oda soroztam a szegények, árvák és özvegyeket gyámolító magyar szent Erzsébet mellé, magyar szent Zsófiának.

Mezey István

A sorsjegy.

Írta: Szomaházy Jstván.

Juhász átellenben ült a szép asszony az Estrella-nyaraló üveges verendáján. Cigarettazott és s fekete kávéját kavargatta, Faragóné pedig gunyosan nevetve himbálózott egy nádfontu karosszékbén.

— Miért higgyem el magának, hogy szeret? — szól a szép asszony, miközben a karját kissé álmosan fonta össze fekete frizurája fölött. — Azt hiszem, nem igen találék férfira, aki hasonló körülmények közt nem ugyanezt mondaná, de tennem csak próbára magukat, mint a középkori lovagokat!

— Hát mit gondol, mi érdekem van abban, hogy magával hazugságokat hissek el?

— Nagyszerű, udvarol, mert nem tudja okosabban agyonütni az idejét. Budapesten kártyával töltene el a délutánt, itt a széptevéssel szórakozik, mert nincs jóra való kártyapartnere. . .

Juhász sértődötten halgatott egy darabig, aztán egyszer a szép asszony felé fordult.

— Ha azt gondolja, — mondta nemes egyszerűséggel, — hogy valami banális udvarlóval van dolga, nagyon téved. . . Léha, kártyás, veszekedő fickó vagyok, de van egy bogaram: szívemből megvetem a hazudozó embekeket. A szerelmi hazugságok szerintem ép olyan gyöngé karakterre mutatnak, a kárrierért, vagy az anyagi előnyökért való föllentések. . .

— Hát komolyan képes lenne arra, hogy áldozatokat hozzon értem?

Juhász közömbösen vállalt vont.

— Téved, mikor áldozatokról beszél, mert igazán semmi sem lenne áldozat, amit magáért elkövetnék. . . A sárkányokkal nem vívok meg, de ha akarná, nem innám több feketét, vagy nem vennék több szivart a számba. . . Körülbelül az lenne a legnagyobb hőstett, amit elkövetnék, a többiért még csak a kisujjamat sem mozdítanám meg. . .

Faragóné még mindig nevetett, de a nevetésből már kiért az asszonyok szomjas szentimentalizmusa.

— Igazat beszél? — kérdezte — miközben elpirulva nézett a Juhász szemé közé.

— Mondtam, hogy soha sem hazudok és soha sem mondok olyasmit, amit nem érzek. . .

A szép asszony abba hagyta a nevetést, néhány percig zavartan babralt a kávéskanálával, aztán kissé megindulva emelte fel leányos pillantását.

— Juhász, — mondta komolyan — tudom, hogy léha, kártyás, izgága, rendetlen, de azt hiszem, csakugyan van egy jó tulajdonsága: hogy a hazugság nem fér össze a jellemével. . . A többivel nem sokat törődöm, ha ebben az egyben nem tévednék. . . Most látogatásokat várok, de holnap még beszélünk a dologról. . . Menjen hát szépen a kávéházba és ha holnap nem akad jobb dolga, jöjjön el. . .

— Hány órákor?

Faragóné lesütötte a szemét.

— Hatkor jöjjön, mikor a gyermekek a tengerparton sétálnak, a cselédeknek pedig a konyhában van dolguk. Itt fogom várni a verendán. . .

— Egyedül leszünk?

— Ne kérdezzen, hanem most már szedje össze a sátorfáját. . .

Juhász szerelmesen csókolta meg a szép asszony kezét s miközben a babérfák közt a kávéház felé sietett, mámorosan gondolta:

— Im, elérkezett végre a boldogság órája. . . Még egy éjszaka — és a karjaimban fogom tartani a világ leggyönyörűbb asszonyát. . . Kitalálhatna-e valaki olyan áldozatot, ami ezzel az órával felérne!

Juhász megint kávé és cognacot rendelt, de valószínű, hogy a málnaszörpöt is kávénak itta volna meg, ha a pincér azt állítja az asztalára. Öntudatlanul a holnap napra gondolva, lapozgatott az illusztrált újságokban és megindult arccal olvasta végig az élelapok legsikerültebb tréfáit. Talán éjfélig is ott ült a Volosca-kávéház márványasztala mellett, ha egy napi hír, melyen immár hatodszor akadt meg a szeme, végre ki nem zökkenti az álmodozásából. A napi hírben ez állott:

(Föl nem vett főnyeremény.) A Transversalis Csatorna Sorsjáték kétszáz ezer forintos főnyereményét, mint értesülünk, máig sem vette föl a 4526. sorozat 28. számú sorsjegyének birtokosa. Érdekes eset ez már abból a szempontból is, hogy a két forintos sorsjegyek épen a legszegényebb néposztály körében vannak elterjedve. A kétszáz ezer forintos főnyeremény — ha tulajdonosa időközben fel nem veszi, már holnapután, e hónap 31-én, a Transversalis Csatorna Részvénytársaságra száll vissza.

Juhász ugy érezte, hogy minden vére a szívére tódul, mert egyszerre eszébe jutott a sváblhegyi jótékony bazár, ahol mindenféle haszontalan lim-lom között a Transversalis Csatorna sorsjegyeit is árulgatták Budapest előkelő kisasszonyai. Juhász a szöke Papp Sárkától vett egy transversalis sorsjegyet, — egy kerek ötforintost adott érte — a cifra papirost pedig még az nap este a hamutartókkal, csokoládé nyulakkal és egyéb haszontalanságokkal együtt a könyveszekrények alsó fiókjába dobta.

— Ostobaság, — mondta — miért épen én lennék, aki a főnyereményt megütötte? Félmillió ember vásárolta a Transversalis Csatorna sorsjegyeit és Fortuna istenasszony épen engem szemelne ki arra, hogy a kabátomba kapaszkodjak?

Izgatótan ment végig a tengerparton (messziről ide csillogott az Estrella nyaraló bádortornya,) de miközben sétatálcájával az olajfákat ütögette, megint az előbbi bolondos gondolatok cikáztak végig a velején. Nem-e nagyon is valószínű, hogy az övé a szerencsés sorsjegy?

— Ma huszonkilencedike van, — mondta magában fogvacogva és ha a sorsjegyet holnaputánig be nem váltom, üthetem ugyan bottal a pénz nyomát. . . Ha ma este vonatra nem ülök, elkésem a terminust és a gazdagságot. . .

És elszántan, most már véglegesen megnyugodva abban, hogy ő a nagy sorsjáték nyertese, már a gondolattól is szinte részegen folytatta:

— Elfogok utazni éjszakai gyorsvonattal. . .

A lenyugvó nap, mely violaszínű sávok közt merült el a tenger sötéték vizében, e pillanatban végig aranyozta még egyszer az Estrella-nyaraló bádortornyát és Juhásznak most eszébe jutott a szép Faragóné, a holnapi légyott és az a komoly fogadalom, hogy szerelméért minden áldozatra képes. . . Mi lesz a hatórai találkával?

Juhász összegombolta a fekete kabátját, így szólt magában egy bölcs ember józságával!

— A szép asszonyt még harmincegyedikén túl is megtalálom, de a kétszáz ezer forintot nem találom meg, ha az éjszaka utra nem kelek. . .

A Transversalis Csatorna sorsjegye érintetlenül ott hevert az alsó fiókban és mikor Juhász a portengert lefújta róla, egy percig örült tancok jártak előtte a sorsjegy fekete számai. . . Mikor utóbb annyira magához tért, hogy az arabs számjegyeket felismerte, elszorult szívvél győződött meg, hogy Fortuna istenasszony is csak kacér teremtés, mint a többi. A szám ugyanis közeljár a főnyeremény számához, — a 38-as helyett 97-es volt — de a sorozatszám körülbelül kétszázötvenkilencezerrel haladta túl a 4526-ot. . . Juhász szédülő fővel bámult egy darabig a sorsjegyre, de aztán egyszerre felülkerekedett benne a könyűvéru, gondtalan bohém. . .

— Neveléséges, — szólott magában megvigasztalódva — csak nem vagyok még annyira együgyű, hogy főnyereményekre szoruljak. . .

De amíg sötét, naftalinos lakásán végig haladt, a lelkében szomorú melankóniával szólalt meg a mindegyikünkben ott rejtőző filozófus:

— Azt mondtam, hogy minden áldozatra képes lennék érte és lám, még a remény egy vékony foszlányáról sem tudtam letenni a kedvéért. . . A világ legszebb asszonyát hagytam cserben, hogy egy félmilliomod rész valószínűség után szaladjak. . . Hol vannak a keresztes vitézek, akik az imádott nő egy szalagjéért tették kockára az életüket?

Lapunkhoz a

Képes Világlapot

mellékeljük állandó szépirodalmi mellékletül. Tesszük ezen újabb áldozatot előfizetőink és lapunk barátjai érdekében abban a reményben, hogy lapunkat, a mely teljes odaadással a köz javát szolgálja, fokozottabb támogatásban részesítse.

Lapunk, mint eddig, a jövőben is bő és tartalmas tudósításokat közöl minden közérdekű dolgokról. — A Képes Világlapot pedig teljesen díjtalanul adjuk lapunk minden előfizetőjének.

Azok, akik 1912. évi január hó 1-től lapunk előfizetőinek sorába beépni óhajtanak, lapunkat a Képes Világlap melléklettel december hó 1-től teljesen ingyen kapják.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

A hölgyközönség

szives tudomására hozom, hogy a mai naptól kezdve

hajfésüléseket

a legújabb divat szerint, saját lakásukra kijárva, valamint lakásomon (II. ker. Király-utca 418. szám) a legjutányosabb díjazás mellett végzek.

A hölgyközönség szives pártfogását kérve,

tisztellel

Halász Etelka.

Izléses csokrokat, koszorukat, valamint kert alakítások, tervezéseket és építéseket a legolcsóbb árak mellett készít

Mezey Antal

mű-, kereskedelmi és tájkertészete

SZENTES,

IV., Sáfrány Mihály-utca 63. szám.

Karácsonyfák

és karácsonyfa diszek,

szaloncukorkák, friss füge, datolya, narancs, maróni és malaga, mindenféle

fűszer-árak

mindenkor a legolcsóbban szerezhetők be

Molnár Jánoscsemege és fűszerüzletében,
Kunszentmárton.**Jó forgalmu**

szén, só, mész, petróleum, homok és tüzfakereskedés, nagyban és kicsinybeni eladásra berendezve, betegség miatt eladó. Esetleg a házban fűszer-üzlet is nyitható. Bővebbet a kiadóhivatalban

Legújabb, legszebb és legolcsóbb

női-, férfi-, leány- és fiu

télikabátok,

férfi- és gyermek-

öltönyök, cipők, kalapok és sapkák.

= Nagy karácsonyi =

játékkiallítás**Herz Sándor**

divatáru üzletében

Kunszentmárton, piactér, Kádár-ház.

Értesítés.**AKI** kevés pénzért kitűnő minőségű és szakszerűen készített **agyagkályhát** akar venni, az forduljon **Tóth****Andráshoz**, az állam által teljesen kiképzett agyagkályha készítőhöz, aki a legnagyobb szakismerettel készít mindennemű**kályhákat**

az ország más vidékéről hozott agyagból, nem pedig helybeli sárgaföldből.

Az általam készített kályhák t. vevőim kívánsága szerint lehetnek oszloposak, párkányosak, diaboló, vagy ótsarkuak. A tűzszekrénye ket samott téglából készítem, fa, kőszén, vagy koksztüzelésre.

Az összeállításnál a csempéket hajszál fugokra csiszolom. Készítményeim kiválósága és versenyképessége mellett az is tanuskodik, hogy az állami agyagipari szakiskola elvégzése után mint előmunkás dolgoztam Budapesten a világhírű Zsolnai-féle és Grübel-féle gyárakban

Kívánatra készítményeim csempéit készséggel mutatom be megtekintés végett vétel kényszer nélkül.

Tisztellel
Tóth András
kályhás.**Új cipész üzlet.**

Alulírott tisztellel értesítem Kunszentmárton nagyérdemű közönségét, hogy helyben, **Weisz Ignác Mátyás-király-utcai házában** (polgári iskola mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

cipész üzletet

létesítettem. Amidőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesítem, — **kifogástalan, tartós, jó és olcsó** cipőim előállításáról kezeskedem. Kérem a n. é. közönség szives támogatását.

Tisztellel
Szanda Antal
cipész.

Egy keveset használt

4 lóerős járgány eladó

Enyedi Károlynál Tiszakürtön.

Üzlet kiadás.

Kiss Imrénének a Körösparton 20 év óta fennálló jóforgalmu

vegyes üzlete,

amely trafik engedély és korlátozott italmérséssel van egybekötve, egészsége helyre hozatala végett a házzal együtt **haszonbérbe kiadó**, esetleg **örökáron szabadkézből eladó.**

Ugyancsak ott egy külön álló

üzlethelyiség,

amely már volt borbély-, hentes- és szabóüzlet, ugyancsak ilyenmü üzletnek, akár csak az üzlethelyiség, esetleg egy szobás lakással mostantól kezdve **haszonbérbe adandó.**

Értekezni lehet mind két esetben a kiadó üzlethelyiségnél **Kiss Imre** üzlettulajdonossal Kunszentmártonban.

NÉVJEGYEK

szép kivitelben
a legolcsóbban
készíttetnek

Wolf Dezső

könyvnyomdájában

Kunszentmárton.

MILLIÓK

használgák

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és és számarköhögés ellen a

KAISER-féle**Mell-karamellákat**

a Három fenyő védjeggyel.

6050 köszönő- és hálalevél magánosoktól és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legizletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér.

Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor

gyógyszertárban, piactér.

Megjelent a

KUNSZENTMÁRTON-
TISZAZUGI-NAPTÁR

Kapható a kereskedésekben és Wolf
Dezső könyvnyomdájában.

KÖHÖCÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
Réthy-féle pemetefü-cukorkáknál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határo-
zottan RÉTHY-féle-t kérjünk, mivel sok has-
szontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a
RÉTHY név.

1 doboz 60 fillér. Mindenütt kapható.

A tiszazugi közönség figyelmébe!

MÉSZÁROS PÁL csépai vendéglős értesíti
a közönséget, hogy **vendéglőjét** áthelyezte
a **Kárpáti-féle házba**, hol szép ven-
déglohelyiség, jó ételek és italok,
vendégszobák, állanak az utazó közönség
rendelkezésére. Nagy **istálló** is van.

Kukorica

kisebb-nagyobb mennyiségben kapható
Ferenczy János
bőrkereskedőnél Kunszentmártonban.

Jókarban lévő, sárhányós

féderes cséza-kocsit

keres megvételre

Enyedi Károly,
Tiszakürt.

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJA
KUNSZENTMÁRTON.

MINDENMŰ

ÜZLETI LEVÉLPAPIROK,
BORITÉKOK, SZÁMLÁK,
MEMORANDUMOK
BÁLI ÉS LAKODALMI
MEGHIVÓK,
NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI
ÉRTESÍTÉSEK
LEGOLCSÓBB ÁRON KÉSZÜLNEK

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
KUNSZENTMÁRTON.

IZLÉSES MUNKA. ◊ GYORS SZÁLLÍTÁS.

KOLERA ELLEN

igyunk friss töltésű **ÁSVÁNYVIZEKET**

MOLNÁR JÁNOS fűszer és csemege-üzletéből.

➡ Az üzlet fertőtlenítve van. ➡

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét

4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbir-
tokra igen kedvező feltétellekkel és fizetési mó-
dozatokkal lesz engedélyezve, **régebbi drá-
gább kamatu** kölcsönöket átcsereljük, con-
ventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.
Felvilágosítást díjmentesen adunk.

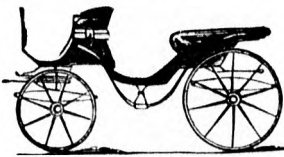
Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,
SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar
közelében.

Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki
ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való
eladásához. — Havonként elérhető jövedelem
300—600 korona.

Hecht bankház részvénytársaság
Budapest, Ferenciek-tere 6.

Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

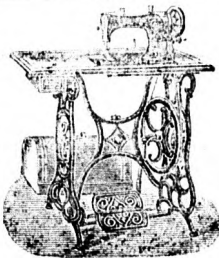
**Készít minden fajtájú hintókat és
féderes kocsikat.**

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szer-
zett, tapasztalatai folytán ajánlja magát
urasságok és magánosok figyelmébe.

JAVÍTÁSOKAT elfogad.

Ugyszintén elvállal mindenféle gazdasági
szerszámok készítését is.

Hívásra bárhol megjelen.

HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más
egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

kizárólagos varrógép és kerékpár
raktárában szerezhetők be

Ország Lipot

KUNSZENTMÁRTON, (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben, 6 évi
ótállás mellett. ➡ Kényelmes havi és heti részletfizeté

Plissirozások minden nagyságban készíttetnek.

CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legújabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplő-
készletek, malomberendezések és alkarészek**, mindennemű
mezőgazdasági gépeket szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért
a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

Malmok átalakítását, szak- **hengerek** rovátkolását
szerű berendezését, és csiszolását

elvállaljuk, ugyszin- **gazdasági gépek** gyors és
tén mindennemű megbizható

**javitását, gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és
kovácsolt tárgyak autogén-forrasztását. Csereüzleteket
előnyös feltételek mellett kötünk. Olcso árak és kedvező
fizetési feltételek mellett. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk**

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az ál-
talunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén
elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Trencsényi és Heller

SZOLNOK,

malomépítészet, gazdasági gép és mérleggyár.

Dévai Jenő

órák, ékszerész, látszerész, varrógép és kerékpár nagy raktára
Kunszentmárton, piactér, a gyógyszerertár mellett. Fióküzlet: Öcsöd, Békésmegye.

Bátorkodom szives figyelmét felhívni
üzletemben újonnan bevezetett

kölcsön grammofon rendszerre.

Kölcsönzők egy tiszta hangu,
remek, világos tölgyfa szekrényű

„Riadó” grammofont 10 darab lemezzel

heti 1 korona 50 fillér
kölcsöndijért, olyként, hogy

egy év elteltével ingyen öné a
grammofon a 10 lemezzel együtt.

A lemezeknek fele egyszer hetenként cserélhetők.

**! Haladéktalanul kérjen
megrendelési lapot. !**

Jegygyűrűk,
Menyasszonyi
ékszerek,
Mindenféle órák,
Valódi tajtékpipák
és szipkák,
Szemüvegek

orvosi rendeletre is.

Kézi acytelin-lámpa drbjá 4 korona.

VARRÓGÉPEK

Kényelmes havi
vagy heti lefizetés

Kerékpárok Grammofonok

kényelmes heti vagy havi lefizetésre.

Tisztelettel

DÉVAI JENŐ.